ВІСНИК ЗАПОВІДНИКА

Горгани
природний заповідник

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

ДІЯЛЬНІСТЬ СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

ЕКОЛОГО-ОСВІТНЯ РОБОТА

Лютий 2023

У випуску:

Науково-дослідна робота

- Всесвітній день водно-болотних угідь стор. 2
- Робота над Літописом природи стор. 3
- День жінок та дівчат в науці стор. 4
- День Св. Валентина стор. 5
- Конкурс наукових зображень для Вікіпедії стор. 6

Еколого-освітня робота

- Екологічний урок у Надвірнянському ліцеї № 1 стор. 7
- Допоможи птахам взимку стор. 8
- Курс "Природу поважай: вчися і навчай" стор. 9
- Майстер-клас "Перша посмішка весни" стор. 10
- Екологічна година у Надвірнянському ліцеї № 1 стор. 11

Будні служби державної охорони стор. 12

Новини стор. 19

Зустрічі і співпраця стор. 24

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ВОДНО-БОЛОТНИХ УГІДЬ

Працівники природного заповідника "Горгани" взяли участь у засіданні, приуроченому до Всесвітнього дня водно-болотних угідь, за участі першого заступника Міністра Руслана Гречаника та директора Департаменту природно-заповідного фонду та біорізноманіття Едуарда Арустамяна. Обговорення було присвячене впливу війни на території водно-болотних угідь та важливості їхнього збереження.

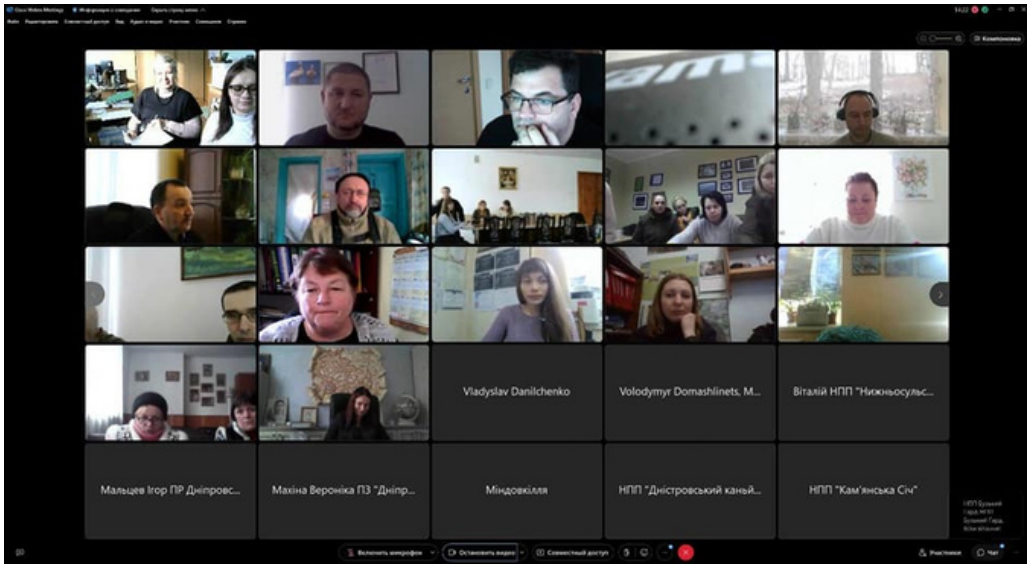

ЛІТОПИС ПРИРОДИ

Працівники науково-дослідного відділу активно працюють над формуванням чергового 26 тому Літопису природи. В ньому буде розміщена детальна, опрацьована інформація щодо моніторингу на наукових полігонах, змін клімату та рельєфу, тенеденцій змін у рослинному і тваринному світі та стан їх збереження, календар природи за 2022 рік.

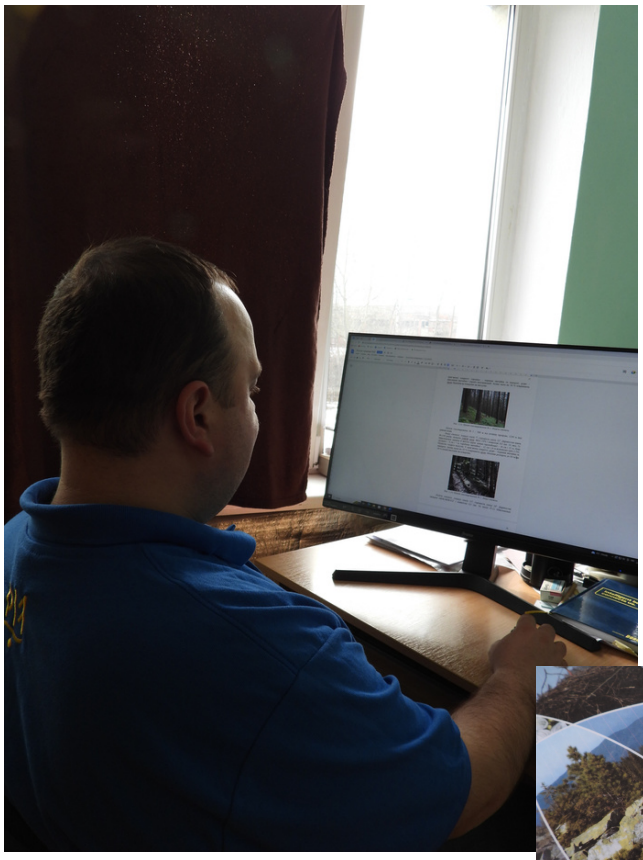

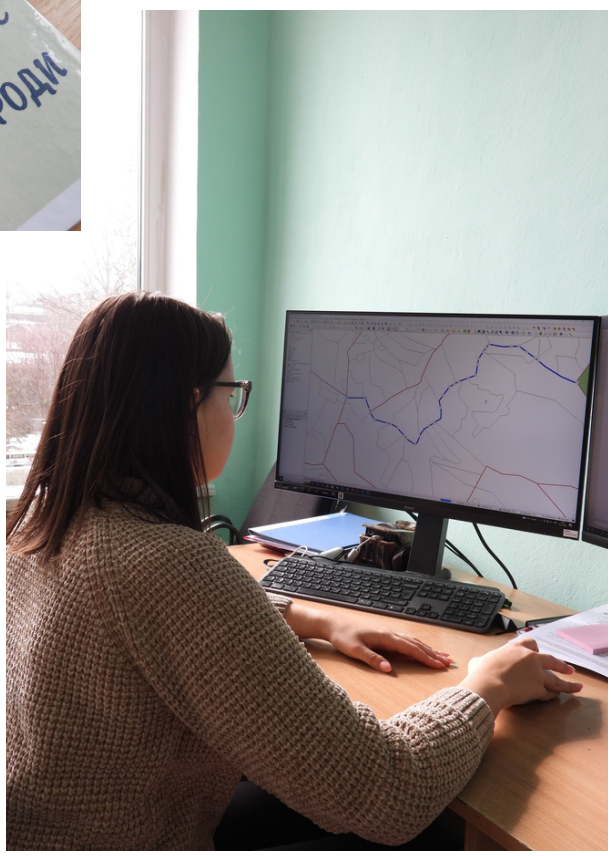

ДЕНЬ ЖІНОК ТА ДІВЧАТ В НАУЦІ

Вітаємо Вас винахідниці, науковиці, дослідниці!
Сьомий рік поспіль 11 лютого відзначають молоде, але важливе свято – Міжнародний день жінок і дівчат у науці
Його метою є висвітлення вагомої ролі жінок у науковому світі, а також забезпечення гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок та дівчат.
За даними Інституту статистики ЮНЕСКО, жінки складають лише 30% учених у всьому світі, і тільки 35% всіх студентів, які навчаються за спеціальностями в галузі STEM. В Україні жінок-вчених – 45%.
Заголом у світі жінки в науці стикаються з дискримінацією та домаганнями, публікують менше матеріалів, отримують менше грошей за свої дослідження і не просуваються у кар'єрі, як чоловіки. Незважаючи на це, жінки все ж очолюють сучасні та оригінальні наукові проєкти.
Сьогодні особливо хочеться привітати українських науковиць
Ми живемо у чудовій країні з талановитими дослідницями, які вже багато дали для наукового світу, а сьогодні роблять неможливе – працюють, досліджують, винаходять в умовах війни задля розвитку нашої держави.
Цікавих Вам спостережень, вірних гіпотез, блискучих ідей, міцного здоров'я, вічної любові до науки, а нам всім – ПЕРЕМОГИ та МИРУ!
Більше інформаціїї про талановитих дослідниць природного заповідника «Горгани» читайте на нашому сайті https://gorgany-zapovidnyk.in.ua/mizhnarodnyy-den-zhinok.../

ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

День Святого Валентина - найромантичніший у році. Навіть атмосфера в повітрі інша.
Одним з атрибутів свята є валентинка - вітальна листівка у вигляді серця, яке вважають символом любові. Люди обмінюються ними, щоб проявити свою прихильність.
Серед рослин також можна зустріти «валентинки» - деякі види утворюють квітки, суцвіття чи листки у формі серця.

Для окремих це важлива діагностична ознака при ідентифікації. На цю особливість навіть може вказувати видовий епітет в назві рослини cordata, cordifolia, cordiformis (від лат. "cor" - серце) - серцелисний, серцеподібний.
На території нашого заповідника зростає рідкісний голарктичний вид, занесений до Червоної книги України - зозулині сльози серцелисті Listera cordata (L.) R.Br з родини Орхідних. Це багаторічна невисока трав'яна рослина 5-20 см заввишки з тонким повзучим кореневищем. Стебло тонке, з двома супротивними, серцеподібними листками. Квітки (5-12), дрібні, бруднувато-пурпурові, зібрані в китицю. Всі 5 листочків оцвітини (крім губи) до 2,5 мм завдовжки, довгасто-еліптичні, тупі, зовнішні — зеленкуваті, внутрішні — зовні зеленкуваті, зсередини брудно-пурпурові. Губа вдвічі довша за інші листочки оцвітини, брудно-пурпурова, довгасто-лінійна біля основи з двома ланцетними зубчиками, спереду з двома ланцетними лопатями. Зав'язь гола. Цвіте у червні-липні. Плодоносить у вересні. Розмножується переважно кореневими паростками. В заповіднику трапляється у вологих хвойних лісах з густим моховим покривом, спорадично, популяції малочисленні. Є в нас і особлива популяція, яка займає досить велику площу, з чисельністю від 3 до 8 генеративних особин на м2.

В цей день бажаємо всім любові, а особливо - любові до природи!
Фото: з відкритих джерел.

КОНКУРС НАУКОВИХ ЗОБРАЖЕНЬ ДЛЯ ВІКІПЕДІЇ

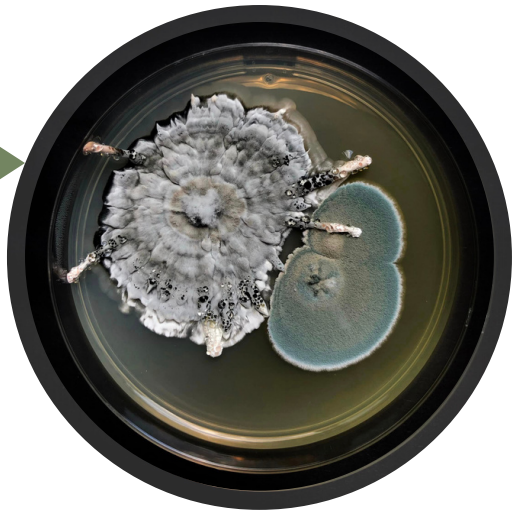

У жовтні наш заповідник відвідувала мікологиня Аліса Атаманчук.

Експедиція була присвячена пошуку грибів роду Xylaria, для виділення з них нових штамів та вивчення їх властивостей. Виділені штами дослідниця фотографує - насамперед, з робочою метою. Але ці культури такі красиві, що було б злочином не поділитись цими фото!

Вчора були опубліковані результати Конкурсу наукових зображень для Вікіпедії. Фотографія Аліси зайняла перше місце у номінації "Живі організми". Ми щиро вітаємо дослідницю, а Вам пропонуємо насолодитись фотографіями культур грибів!

Більше фото можна знайти у Алісиному інстаграм-акаунті, присвяченому культурам грибів
https://www.instagram.com/mycomosaic/

Живі організми

До категорії «Живі організми» потрапили зображення рослин, тварин, комах тощо. Загалом у цю категорію під час конкурсу надійшли 373 світлини.

Перше місце

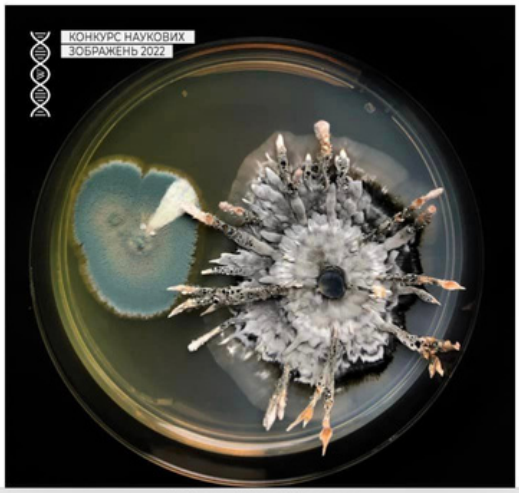

blog.wikimedia.org.ua

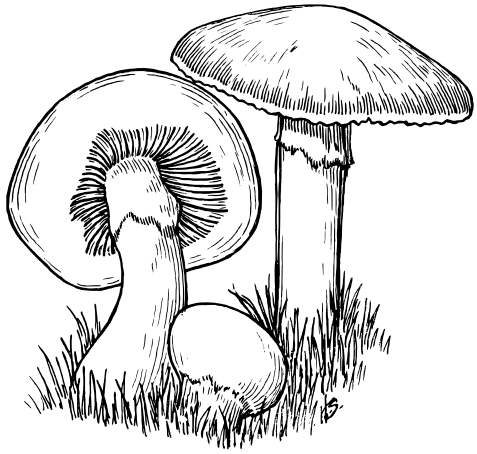

ЕКОЛОГІЧНИЙ УРОК У НАДВІРНЯНСЬКОМУ ЛІЦЕЇ №1

У 2023 році Всесвітній день водно-болотних угідь відзначається під гаслом - "Настав час для відновлення водно-болотних угідь".

Ми завітали до здобувачів освіти 7-го класу Надвірнянського ліцею № 1, щоб розповісти про важливість збереження цих угідь.

Пропонуємо вам ключові цитати про збереження водно-болотних угідь із цьогорічних освітніх матеріалів, які розробив Секретаріат Рамсарської конвенції:

Прісна вода - рідкісна. Водно-болотні угіддя запасають її більшу частину.

Є середовищем існування водоплавних птахів та різних видів рослин.

Водно-болотні угіддя зберігають більше вуглецю, ніж ліси.

Допомагають та захищають при повенях і штормах.

Дають засоби до існування одному мільярду людей.

ДОПОМОЖИ ПТАХАМ ВЗИМКУ

Нарешті прийшла справжня зима

Морози, стійкий сніговий покрив та вітер - серйозне випробування для птахів. Шукати корм в таких умовах їм дуже складно.

Підгодівля зимуючих птахів є цілком обґрунтованою, з біологічної точки зору, корисною справою. Метаболізм у птахів проходить надзвичайно швидко і тому для обігріву організму постійно потрібно харчуватися.

Як правильно допомогти птахам взимку та не нашкодити їм?

Підгодівлю потрібно розпочинати коли стає холодно або випадає сніг.

Особливо важливо допомагати кормом у другій половині зими, коли більша частина ягід та насіння з'їдена або замерзла.

Припиняти підгодівлю можна навесні, коли приходить тепло до +15С, щоб птахи не втратили здатність знаходити їжу у природному середовищі.

Птахам потрібні зайві калорії аби вижити та підготуватися до весняного шлюбного періоду.Складаємо правильне меню.

Підгодовувати птахів МОЖНА: несмаженим насінням соняшника, гарбуза, кавуна, просом, вівсом, пшеницею, сушеною горобиною та глодом, несоленим салом, насінням клена, ясена, шишками, жолудями, горіхами

Підгодовувати птахів НЕ МОЖНА: хлібом - там багато солі та дріжджів, що може викликати розлади шлунку; солоною, гострою їжею; смаженим насінням, пшоном, зіпсованими продуктами.

Важливо, щоб до годівниці у пернатих був вільний підліт. Також не слід вішати їх поруч із людними місцями та шумними автомобільними дорогами. І звичайно, поновлювати запаси необхідно регулярно.

Про правила підгодівлі зимуючих птахів наші працівники розповідали малятам груп «Гніздечко» та «Сонечко» ЗДО «Квітка Карпат». Заняття вийшло комплексним, цікавим та подарувало безліч позитивних емоцій малечі.

КУРС "ПРИРОДУ ПОВАЖАЙ: ВЧИСЯ І НАВЧАЙ"

Курс підвищення кваліфікації "Природу поважай: вчися і навчай" від Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління та European Wilderness Society за підтримки Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України завершився, але подарунки продовжуються

Природний заповідник "Горгани" отримав освітні матеріали для наймолодших дослідників природи, а саме книжки "Пригоди Панди та його друзів" і звичайно ж сертифікати працівників про проходження тренінгу

Дякуємо тренерам Iryna Shchoka, Nataliya Gudkova, що поділилися своїм досвідом та знаннями.

МАЙСТЕР-КЛАС "ПЕРША ПОСМІШКА ВЕСНИ"

Стартувала Всеукраїнська акція "Первоцвіт"покликана на формування екологічної свідомості громадян, щодо збереження ранньоквітучих рослин

Екоосвітяни спільно із працівниками та наймолодшими відвідувачами Надвірнянської міської бібліотеки для дітей та юнацтва підтримують і пропагують збереження первоцвітів

Що ж робити, коли хочете потішити себе букетиком підсніжників? Ми знайшли вихід - зробити композицію із паперу "Перша посмішка весни"

ЕКОЛОГІЧНА ГОДИНА У НАДВІРНЯНСЬКОМУ ЛІЦЕЇ №1

День наповнений радістю адже, ми завітали до наймолодших здобувачів освіти Надвірнянського ліцею 1 ім. В. Чорновола .

Поговорили про особливості проживання диких звірів у природному заповіднику "Горгани", зіграли у гру "Знайди слід тварини", а ще діти поділилися розповідями про своїх улюблених тварин.

Дуже вдячні учасникам екологічного заняття за активність, цікаві запитання та ідеї.

БУДНІ СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

Працівниками Черниківського ПНДВ проведено:

- 4 рейди-перевірки по дотриманні природоохоронного режиму;
- облік диких звірів по свіжовипавшому снігу;
- профіклактично-роз'яснвальну роботу щодо дотримання природоохоронного режиму, запобігання виникнення пожеж та браконьєрства;
- зустріч із місцевим населенням;
- використання програми SMART у роботі.

Працівниками Горганського ПНДВ проведено:

- 4 рейди по дотриманні природоохоронного режиму;
- таксацію звірів по свіжовипавшому снігу;
- перевірку наявності виставлених фотопасток.

Всі інспектори Черниківського та Горганського ПНДВ взяли участь у засіданні щодо прийняття нового колективного договору, а також у навчаннях із першої домедичної підготовки.

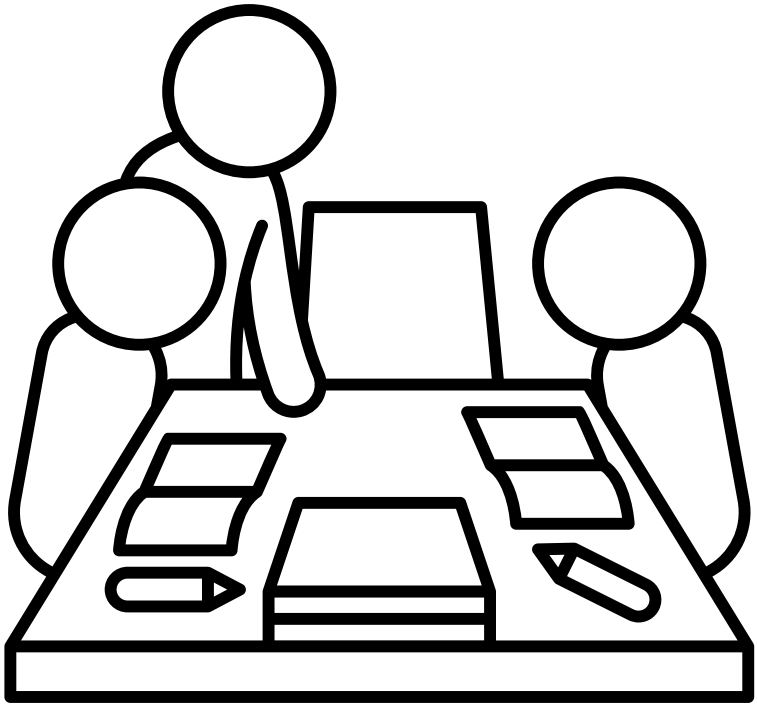

Світлини засніженого заповідника від працівників Горганського ПНДВ

БУДНІ СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

Інспекторами Черниківського ПНДВ було здійснено рейд по дотриманні природоохоронного законодавства на території ПЗФ «Горгани». В ході інспекції було виявлено сліди кабана дикого (лат. Sus scrofa), сліди козулі(Capreólus capreólus) та сліди оленя благородного(Cervus elaphus), який добував листки ожини для їжі.

БУДНІ СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

Ми часто в своїх розмовах згадуємо слово «природа» і у кожної людини воно викликає тільки приємні асоціації та спогади. Дійсно, спілкуючись з живою природою, людина відпочиває душею.
Але не завжди ми можемо захистити прекрасне. Найчастіше з нашої вини — вільної або мимовільної — гинуть ліси, річки, тварини, птахи, забруднюється повітря. І це далеко неповний перелік руйнівного впливу людини. Гублячи природу, людина не усвідомлює, що гине сама, адже її здоров'я залежить від навколишнього середовища.
Тому кожен з нас зобов'язаний завжди пам'ятати про це, повинен вміти бути вдячним. Тож, будемо берегти природу — кожен в міру своїх сил і можливостей. Ми маємо піклуватися про майбутнє нового покоління. Хотілося б, щоб і воно могло побачити й оцінити цю незрівнянну красу матінки-природи.
Інспекторами відділу державної охорони природно-заповідного фонду природного заповідника "Горгани" було проведено рейд перевірку по дотриманні природоохоронного законодавства. В ході перевірки порушень не виявлено. Дотримання вимог природоохоронного законодавства важлива передумова збереження та відтворення природних ресурсів

БУДНІ СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

Зима... Безкрайні краєвиди заповідника "Горгани" засипані снігом, сосни та ялини здіймаються до неба оповиті ранішнім сонцем, між деревами сліди тварин - погодьтеся, звучить як початок якогось твору, але ні, - це реальність, яку кожного дня бачать працівники Горганського ПНДВ.

Що ж цікавого трапилося інспекторам під час чергового планового рейду на території заповідника?

БУДНІ СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ

Незважаючи на сніг, природа очікує на весну і займається своїми справами
Будучи в обході інспектори Горганського ПНДВ вирішили перевірити чи прокинулися вже ранньовесняні ефемероїди на ботанічних постійних пробних площах адже після нещодавного потепління були випадки, що рослинки розпочали період бутонізації.
Що з того вийшло, дивіться на фото

Дикі косулі - це красиві та граціозні тварини, які зустрічаються в багатьох куточках світу. У більшості випадків це гірські райони, де дикі косулі можуть вільно рухатись і жити у природному середовищі. Одним з таких місць є заповідник «Горгани» - територія, яка підлягає особливій охороні з метою збереження різноманітних екосистем та їхніх мешканців, у тому числі й диких косулей.

Фотопастки для зимового моніторингу диких звірів.

ЗАСІДАННЯ СЕКТОРУ ПРИРОДНОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

14.02 під головуванням директора Департаменту природно-заповідного фонду та біорізноманіття @Едуард Арустамян відбулося засідання Сектору природної спадщини ЮНЕСКО у онлайн форматі за допомогою платформи Webex.

В ході даного засідання було розглянуто наступні питання:

1.Створення нового транскордонного об’єкту Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО «Праліси та хвойні старовікові ліси Карпат», аналіз досвіду створення об'єкту всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО та можливі виклики при поданні нової номінації;

2.Розгляд існуючих в Україні культурних та природних об'єктів, які у перспективі можна б подати, як нові номінації для внесення їх до списку спадщини ЮНЕСКО;

Подані пропозиції та ідеї, які будуть варті уваги будуть розглядатися на наступних онлайн нарадах, які планується проводити щотижнево.

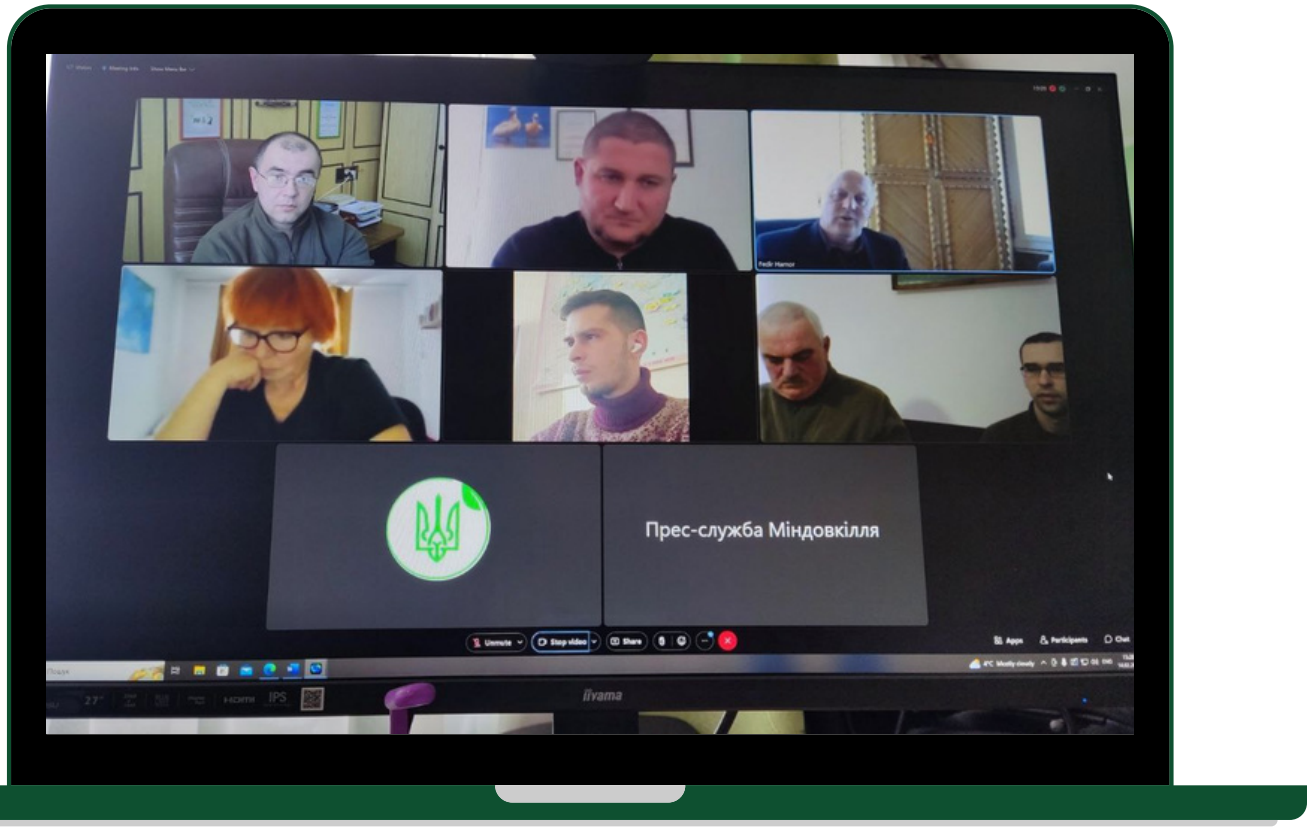

РОЗГЛЯД КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

Врегулювання трудових, соціально-економічних, виробничих відносин і узгодження інтересів працівників та керівників - важливий аспект у діяльності будь якої установи.

Нещодавно колектив природного заповідника "Горгани" брав участь у розгляді нового колективного договору. Зміни у законодавстві, введення нових розділів, оновлення інформації викликали жваве обговорення серед працівників. Дійшовши до спільної думки, всі проголосували за оновлений колективний договір.

РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ

10 лютого 2023 року Конкурсною комісією природного заповідника «Горгани», проведено конкурсний відбір кандидатів на наукові посади, оголошеного наказом природного заповідника «Горгани» від 21.12.2022 № 71/1.

На підставі розгляду поданих документів та результату проведеної співбесіди з кандидатом, Конкурсна комісія природного заповідника «Горгани» вирішила: визначити переможцем конкурсу на посаду старшого наукового співробітника науково-дослідного відділу (0,5 посадового окладу) БОГОСЛАВЦЯ Остапа Миколайовича.

Результати конкурсу затверджено Науково-технічною радою 16 лютого 2023 року, протокол № 32.

Природний заповідник «Горгани» щиро вітає переможця конкурсу та зичить йому плідної та творчої праці.

ДЕНЬ ЄДНАННЯ

16 лютого - День єднання
Всі українці сьогодні об'єднані однією метою - мир та перемога!

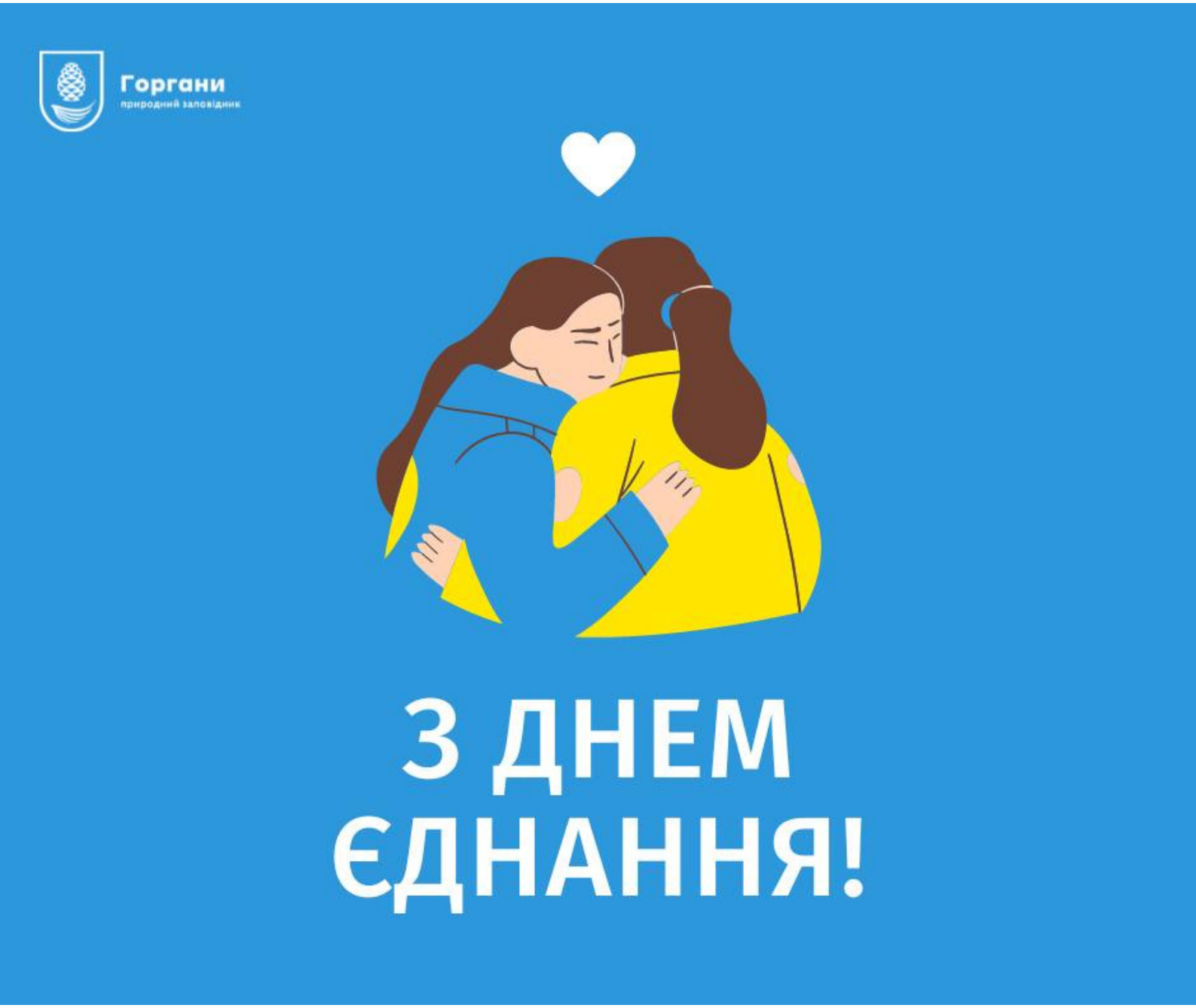

РІЧНИЦЯ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Сьогодні Ти стоїш…
Зранена, розбита, пошматована.
Сьогодні Ти стоїш…
Зболена, заплакана, знедолена.
Сьогодні Ти стоїш…
Сильна, мужня і нескорена.
Сьогодні Ти стоїш, моя Україно
•
Річниця початку повномасштабної збройної агресії росії проти України.
За цей час, український народ показав неймовірну єдність, згуртованість, мужність
Пам'ятаймо ціну нашої свободи, яка віддається кожного дня… сотні загиблих, покалічених, поламаних життів. Нехай їхня жертва не буде даремною
Єднаймося, адже в єдності наша сила. Разом до перемоги

ВДОСКОНАЛЮЄМО НАВИЧКИ

Інспектори служби державної охорони та науковці природного заповідника "Горгани" виконують свою роботу у наймальовничішому масиві Карпат

Проведення рейдів, патрулів та наукових досліджень у гірській місцевості не лише цікаво, але й вимагає відповідної фізичної підготовки та часто пов'язана з ризиком травмування.

Знання з першої домедичної допомоги є необхідною навичкою при такій специфіці роботи.

Колектив заповідника вдосконалює свої вміння та підвищує особисту кваліфікацію взявши учать у навчаннях з першої домедичної допомоги та розминці для підтримання фізичної форми.

Дякуємо ВСП "Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання НУФВСУ" та Івано-Франківська обласна організація Товариства Червоного Хреста України

Дательніше про захід читайте на нашому сайті https://gorgany-zapovidnyk.in.ua/vdoskonaliuiemo-navychky/

ВДОСКОНАЛЮЄМО НАВИЧКИ

Горгани
природний заповідник

78405, вул. Комарова, 7д
м. Надвірна, Івано-Франківська обл.
e-mail: gorgany1996@ukr.net
https://gorgany-zapovidnyk.in.ua/

ТЕКСТ І ФОТО: ПРАЦІВНИКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ВІДДІЛУ, СЕКТОРУ ЕКОЛОГО-ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ, СЛУЖБИ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ
ДИЗАЙН ТА ВЕРСТКА: ІРИНА ПІТУХ